

Sygn. akt V KK 264/19

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 12 czerwca 2019 r.,
sprawy **T. K.**
skazanego z art. 280 § 1 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Z.
z dnia 15 stycznia 2019 r., sygn. akt VII Ka [...],
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w N.
z dnia 30 czerwca 2017 r., sygn. akt II K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

T. K. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 10 kwietnia 2013 r., w N. woj. [...], będąc uprzednio skazanym w warunkach art. 64 § 1 k.k., w ciągu 5 lat po odbyciu łącznie co najmniej roku kary pozbawienia wolności za kradzież z włamaniem, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami przy użyciu przedmiotu przypominającego broń palną oraz gumowo - plastikowego pręta, po uprzednim wejściu do domu i używając przemocy wobec P. O. zabrał w celu przywłaszczenia telefony komórkowe L. [...]

o wartości 300 zł, S. [...] o wartości 300zł, X. [...] o wartości 600 zł, pieniądze w kwocie 1.100 zł, zegarek męski marki H. o wartości 500 zł, zegarek męski koloru srebrnego o wartości 550 zł oraz bransoletę koloru srebrnego o wartości 650 zł czym działał na szkodę P. O. oraz pieniądze w kwocie 250 Euro i 400 zł na szkodę M. O. tj. o czyn z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.;

II. w dniu 28 lutego 2014 r., w Z. woj. [...], telefonicznie powiadomił Zastępcę Dyżurnego Komendy Miejskiej Policji w Z. o niepopelnionym przestępstwie, polegającym na przyjęciu od niego korzyści majątkowej w kwocie 200 Euro przez funkcjonariusza WRD KMP w Z., w zamian za odstąpienie od podjęcia czynności służbowych polegających na ukaraniu go jako kierującego samochodem osobowym V., nr rej. [...] za popełnione wykroczenie w ruchu drogowym związane z brakiem zapięcia pasów i przekroczeniem prędkości, tj. o czyn z art. 238 k.k.

Sąd Rejonowy w N., wyrokiem z dnia 30 czerwca 2017 r., sygn. akt II K [...], uznał oskarżonego T. K. za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt I wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. w zw. z 64 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. wymierzył mu karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, a także na podstawie art. 46 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego T. K. nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego P. O. w kwocie 2000 zł. Uznał również oskarżonego za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt II części wstępnej wyroku, wyczerpującego dyspozycję art. 238 k.k. i za to, na podstawie art. 238 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę łączną 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrok ten został zaskarżony w całości apelacją przez obrońcę oskarżonego.

Sąd Okręgowy w Z., wyrokiem z dnia 15 stycznia 2019 r., sygn. akt VII Ka [...], utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Od powyższego wyroku kasację wywiódł obrońca skazanego zarzucając:

1) rażące naruszenie prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a mianowicie przepisów art. 117 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. poprzez ich niewłaściwe niezastosowanie i przeprowadzenie w dniu 15 stycznia 2019 r. rozprawy apelacyjnej oraz rozpoznanie środka odwoławczego pomimo

usprawiedliwionej nieobecności oskarżonego T. K., który wnosił o odroczenie rozprawy, co skutkowało pozbawieniem oskarżonego prawa do obrony,

- 2) rażąco naruszenie prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a mianowicie przepisów art. 117 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. poprzez ich niewłaściwą wykładnię i wyznaczenie terminu rozprawy apelacyjnej na dzień 15 stycznia 2019 r., a następnie przeprowadzenie tej rozprawy w tym dniu oraz rozpoznanie środka odwoławczego pomimo wniosku obrońcy z dnia 30 listopada 2018 r. usprawiedliwiającego nieobecność obrońcy oraz zawierającego prośbę, aby Sąd odwoławczy nie wyznaczał terminu rozprawy w okresie pomiędzy 12 stycznia 2019 r. a 26 stycznia 2019 r. z uwagi na zaplanowany i wcześniej opłacony urlop wypoczynkowy, co skutkowało pozbawieniem oskarżonego prawa do obrony polegającej na osobistej obecności obrońcy na rozprawie apelacyjnej,
- 3) rażąco naruszenie prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a mianowicie przepisów art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i nienależyte rozpoznanie zarzutu trzeciego apelacji, polegające na nierozpoznaniu przez Sąd odwoławczy okoliczności, że Sąd instancji ustalił stan faktyczny na podstawie wzajemnie sprzecznych zeznań świadków A. S. oraz P. O., podczas gdy niezgodne z zasadami prawidłowego rozumowania jest przyznawanie takiej samej wiarygodności depozycjom, które się wzajemnie wykluczają, a w konsekwencji nieuprawnione jest twierdzenie Sądu odwoławczego, że doszło do przeprowadzenia przez Sąd pierwszej instancji kompleksowego postępowania dowodowego, dokonania prawidłowej oceny materiału dowodowego i właściwego ustalenia stanu faktycznego,
- 4) rażąco naruszenie prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a mianowicie przepisów art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i nienależyte rozpoznanie zarzutu trzeciego, czwartego lit. f oraz zarzutu szóstego apelacji, polegające na:
 - a. nierzetelnym ustaleniu, że podstawą skazania T. K. za oba zarzucone mu czyny mogą być jego wyjaśnienia złożone przez T. K. w postępowaniu przygotowawczym, w których przyznał się do popełnienia czynów

bez uwzględnienia, że wyjaśnienia te zostały złożone jedynie ze względu na uzgodnioną z prokuratorem karę w trybie art. 335 k.p.k.,

- b. nierzetelnym ustaleniu, że podstawą skazania T. K. za czyn z art. 238 k.k. mogą być dowody pośrednie i pominięcie, że dowód z opinii biegłego fonetyka był jedynym możliwym dowodem dla bezpośredniego ustalenia, że głos utrwalony na nagraniu należy do skazanego.

W konkluzji kasacji obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Z., względnie zaś, na wypadek stwierdzenia, że skazanie jest oczywiście niesłuszne wniósł o uniewinnienie skazanego T. K. od obu zarzuconych mu czynów.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna i to w stopniu oczywistym, co z kolei umożliwiło jej oddalenie w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Pierwsze dwa z zarzutów kasacyjnych dotyczyły naruszenia prawa do obrony (art. 6 k.p.k.) w związku z przeprowadzeniem rozprawy odwoławczej pod nieobecność tak oskarżonego, jak i jego obrońcy. Zarzuty te nie zasługują na uwzględnienie. Co więcej, odnosząc się do będącej przedmiotem drugiego zarzutu kasacji kwestii pozbawienia oskarżonego prawa do „osobistej obecności obrońcy na rozprawie apelacyjnej”, stwierdzić trzeba, że zarzut ten został sformułowany w oderwaniu od realów sprawy. Wskazać trzeba, że w rozprawie apelacyjnej w dniu 15 stycznia 2019 r. uczestniczył obrońca oskarżonego, któremu skarżący udzielił stosownego pełnomocnictwa i który nie sygnalizował Sądowi odwoławczemu, że nie jest przygotowany do obrony T. K.. Obrońca oskarżonego o terminie rozprawy w dniu 15 stycznia 2019 r. został powiadomiony z ponad miesięcznym wyprzedzeniem, a zatem dysponował wystarczającym czasem do właściwego przygotowania obrony. Dodać trzeba, że w kontekście informacji zawartych w aktach sprawy, z których wynika, że obrońca udzielił wcześniej pełnomocnictwa substytucyjnego (k. 1315), a wiosek o odroczenie rozprawy w wyznaczonej na dzień 4 grudnia 2018 r. uzasadniał kolizją rozpraw

oraz przeszkodami leżącymi po stronie pełnomocnika, który go wcześniej zastępował i zbyt krótkim okresem czasu, by udzielić pełnomocnictwa innemu adwokatowi (k. 1344) mało przekonującym jest powoływanie się w kasacji na potrzebę osobistej reprezentacji oskarżonego. Ze zdziwieniem odnotować należy argumentację przy pomocy której skarżący stara się wykazać, że korzystanie przez oskarżonego z pomocy adwokata, któremu sam udzielił pełnomocnictwa doprowadziło do rażącego naruszenia prawa oskarżonego do obrony. Sąd Najwyższy nie ma podstaw zakładać, że taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie i nie dopuszcza nawet, aby obrońca podejmujący się obrony, nie wykonywał jej z wymaganą starannością.

Sąd Najwyższy nie znajduje również podstaw do stwierdzenia, że wyrok Sądu Odwoławczego został wydany z rażącym naruszeniem prawa oskarżonego do obrony, wiążącym się z jego nieobecnością na rozprawie w dniu 15 stycznia 2019 r. Nie oznacza to oczywiście, że Sąd Najwyższy aprobuje zaistniałą w niniejszej sprawie zwłokę w przedstawieniu składowi orzekającemu w sprawie pisma oskarżonego złożonego w Sądzie Okręgowym w Z. w dniu rozprawy. Nie można jednak tego uchybienia oceniać w oderwaniu od całości postępowania odwoławczego, na tle którego okoliczności złożenia w dniu 15 stycznia 2019 r. wniosku o odroczenie rozprawy jawią się wyłącznie jako próba instrumentalnego traktowania uprawnień procesowych oskarżonego. Nie może być inaczej, jeżeli uwzględni się, że dzień 15 stycznia 2019 r. był piątym wyznaczonym terminem rozprawy odwoławczej i piątym terminem, do którego oskarżony i jego obrońca zgłaszali przeszkody mające uniemożliwić rozpoznanie sprawy (zaświadczenie lekarskie o niezdolności do pracy w okresie od 14 do 18 maja 2018 r., wniosek o wyłączenie sędziego, zaświadczenie lekarskie o niezdolności do pracy w okresie od 23 do 29 października 2018 r., kolizja rozpraw i trudności w ustanowieniu substytutu). Podkreślić przy tym trzeba, że w sytuacji gdy obecny na rozprawie w dniu 15 stycznia 2019 r. obrońca nie zajął stanowiska w przedmiocie niestawiennictwa oskarżonego, który został prawidłowo zawiadomiony o jej terminie, a w treści złożonego w dniu rozprawy, w biurze podawczym sądu, zaświadczenia o niezdolności do pracy w okresie od 14 do 20 stycznia 2019 r. zawarto zastrzeżenie, że oskarżony „może chodzić” (k. 1354) trudno mówić

o pozbawieniu oskarżonego możliwości realizowania prawa do obrony na etapie postępowania odwoławczego. Dodać wreszcie trzeba, że w kasacji nie wykazano, aby podnoszone uchybienie mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a jest to koniecznym warunkiem skuteczności zarzutu kasacyjnego.

Po raz kolejny należało przypomnieć, że zgodnie z obowiązującym rozwiązaniem ustawowym (art. 519 k.p.k.), strona wnosi kasację od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego i ciąży na niej obowiązek wykazania zaistnienia rażącej obrazy prawa i to mogącej mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.). W trybie kasacji dochodzi do kontroli zaskarżonego orzeczenia tylko z punktu widzenia naruszenia prawa, z wyłączeniem w zasadzie badania prawidłowości ustaleń faktycznych, gdyż Sąd Najwyższy rozpatrując skargę kasacyjną, nie jest powołany do dokonywania ponownej oceny dowodów. W związku z treścią zarzutów naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. należy wskazać, że skarga obrońcy zmierza do kolejnego zakwestionowania prawidłowości dokonanej przez Sąd pierwszej instancji oceny materiału dowodowego oraz ustaleń faktycznych. Autor kasacji w sposób zbliżony do wywodzonych już zarzutów apelacyjnych sformułował zarzuty rażącego i mającego wpływ na treść orzeczenia naruszenia prawa procesowego, tj. art. 457 § 3 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k. W apelacji podobna argumentacja została przedstawiona dla uzasadnienia zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych. Wskazać zatem należy, iż o naruszeniu art. 433 § 2 k.p.k. można mówić wtedy, gdy sąd nie rozważy wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym (w ogóle się do nich nie odniesie), zaś o naruszeniu art. 457 § 3 k.p.k. - gdy w uzasadnieniu wyroku nie zostanie zawarta argumentacja odnośnie do określonego potraktowania zarzutów i wniosków apelacji, tj. sąd uznaje za zasadne albo niezasadne, bez wyjaśnienia swojego stanowiska, względnie argumentacja ta będzie zawierała braki (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2013 r., sygn. V KK 278/13, Lex nr 1422129). W niniejszej sprawie sytuacja taka nie miała miejsca, przez co uprawniony jest pogląd, że autor kasacji, pod pozorem rzekomego wadliwego rozpoznania zarzutów apelacji, chce poddać kontroli Sądu kasacyjnego prawidłowość ustaleń faktycznych. Skarżący wyłącznie instrumentalnie poprzedził podniesione zarzuty przepisami charakterystycznymi dla postępowania

kasacyjnego, w dalszej części prezentując jedynie swoją wersję oceny dowodów i wyrażając niezadowolenie z prawidłowych ustaleń, w pełni zaaprobowanych w wyniku kontroli apelacyjnej.

Zarzut wywiedziony jako trzeci – dotyczący niewłaściwego odniesienia się Sądu odwoławczego do rozbieżności w zeznaniach A. S. i P. O. nie zasługiwał na uwzględnienie. Sąd Okręgowy dokładnie umotywował swoje stanowisko w przedmiocie zeznań tych dwojga uczestników zdarzenia (str. 14 – 16 uzasadnienia zaskarżonego wyroku), która to ocena, wraz z następującą argumentacją co do wiarygodności depozycji zasługuje na aprobatę Sądu Najwyższego. Sąd Okręgowy słusznie zaaprobował w tym zakresie ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego analizując wersje zdarzenia i wskazując, że jedynie ta zakładająca sprawstwo T. K. nie jawi się, jako pozbawiona logiki.

Nie mógł znaleźć akceptacji Sądu Najwyższego także i zarzut czwarty. W kwestionowanym przez obrońcę zakresie rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego nie jest wadliwe. Pierwszy z argumentów obrońcy nie jawi się jako zasadny w świetle pisemnych motywów wyroku Sądu Okręgowego, z których wynika, że wskazywane przez obrońcę zagadnienie linii obrony skazanego stało się przedmiotem drobiazgowej analizy Sądu odwoławczego. Argumentacja dotycząca zmian w linii obrony skazanego jest w tym zakresie przekonująca i wskazuje na bezzasadność zarzutu kasacyjnego.

Również w odniesieniu do kwestii udowodnienia T. K. sprawstwa czynu z art. 238 k.k. zarzut kasacji jawi się, jako bezzasadny wobec pierwotnego przyznania się skazanego do winy i złożonych tym zakresie wyjaśnień, które korespondują z pozostałymi wyeksponowanymi przez Sąd odwoławczy okolicznościami. Zarzut ten był przedmiotem analizy Sądu Okręgowego, która tak samo jak w przypadku wcześniejszych zarzutów znalazła odzwierciedlenie w obszernym i szczegółowym wywodzie zawartym w części motywacyjnej zaskarżonego wyroku. Sąd Najwyższy nie dostrzega, aby przedstawiona w tym wywodzie argumentacja uchybiała zasadom logiki i doświadczenia życiowego.

Mając powyższe na uwadze rozstrzygnięto jak w części dyspozytywnej postanowienia.